

Aduarderzijk, sluis met op achtergrond 't Waarhuis

In de 17^e eeuw lag er een schans op de plaats waar het Aduarderdiep in het Reitdiep uitkomt.

Hij is 1580 door Graaf Willem Lodewijk (Staats aanvoerder) aangelegd in opdracht van de Ommelandere gedeputeerden. De schans was van belang voor controle van de scheepvaart en het waterpeil. Het Reitdiep moest immers tot zo dicht mogelijk bij de stad beheerst worden. De schans werd al na drie maanden ingenomen (augustus 1580). In 1581 heroverde Wigbold van Ewsum de schans op de Spanjaarden.

Kort daarna werd Aduarderzijk weer Spaans. De Spanjaarden verbeterden de schans in 1590. Verdugo trok zich echter in de stad terug en zo werd de schans weer staats.

Luitenant Herman Ophof verdedigde in 1593 met slechts 35 de schans tegenover een enorme overmacht van Verdugo. De derde bestorming werd de bezetting fataal, alle overlevenden, ook vrouwen en kinderen, werden om het leven gebracht.

In mei 1594 stond Graaf Willen Lodewijk weer voor de Aduarderzijk. Zonder zijn bevel af te wachten vielen de woedende Staatse soldaten aan. Ze waren de behandeling van Ophof en zijn soldaten niet vergeten. Slechts 8 soldaten en wat vrouwen en kinderen overleefden de aanval. In de ongeordende aanval sneuvelden ook 50 Staatse soldaten.

De schans was onbruikbaar, het kruitmagazijn was geraakt en ontploft.

Door het verlies van Aduarderzijk ontmoedigd gaf Groningen zich kort daarna bij Verdrag over aan Prins Maurits op 23 juli 1594. De stad was weer in protestantse handen.

